

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ КЗ СОР «Сумський
фаховий медичний коледж»
від 29.08.2025 № 307

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок розроблення, затвердження та моніторинг
освітньо-професійних програм в Комунальному закладі Сумської
обласної ради «Сумський фаховий медичний коледж»

Основні терміни та їх визначення

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо-професійної (освітньої) програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, освітніх компонентів і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізовується через індивідуальний навчальний план.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ECTS) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ECTS становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ECTS.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму

підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ECTS.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної (освітньої) програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої освітньої діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання

I. Загальні поняття

Положення про освітньо-професійні програми в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Сумський фаховий медичний коледж» (далі – Положення) визначає основні засади розробки, затвердження, реалізації, оновлення та закриття освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти (далі – здобувачів освіти) в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Сумський фаховий медичний коледж» (далі – Коледж).

Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту»; Постанови КМ України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; наказу МОН України від 01.07.2021 № 749 «Про затвердження Положення про акредитацію

освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти», Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 р. № 918; та інших нормативних документів, що визначають вимоги до структури та якості освітніх програм.

У тексті Положення використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних і закордонних закладів освіти, національних та міжнародних установ, асоціацій; освітньої і наукової періодики, даних національних та міжнародних опитувань тощо.

Підготовка фахівців з фаховою передвищою освітою в Коледжі здійснюється за відповідними освітньо-професійними програмами освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Освітньо-професійна програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; їх логічну послідовність; вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ECTS, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні компетентності та програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач освіти.

Формування освітньо-професійних програм в Коледжі відповідно до чинного законодавства здійснюється на основі компетентнісного підходу, який визначено важливим інструментом орієнтації професійної освіти на сферу праці та гармонізації освітніх систем країн Болонської співдружності.

Орієнтація на компетентнісний підхід передбачає вироблення узгоджених вимог, виражених у термінах результатів навчання та компетентностей з предметних галузей, необхідних для забезпечення порівнянності, сумісності та прозорості програм.

Організаційними принципами освітньо-професійних програм, орієнтованими на результати навчання та компетентності, мають бути ступінь програми й кваліфікаційний профіль, що мають описуватися з точки зору обсягів навчальної роботи, рівня, результатів навчання, компетентностей та профілю.

II. Порядок розроблення, затвердження та оприлюднення ОПП

Першим етапом розроблення ОПП є вивчення потреб ринку праці, аналіз ринку праці спеціальності, аналіз матеріального, кадрового, інформаційного забезпечення коледжу, затвердження проектної групи та її керівника, визначення цілей освітньо-професійної програми.

Розроблення та впровадження освітньо-професійної програми здійснюється проектною (робочою) групою. Розробляються програми лише за ліцензованими спеціальностями.

Проектна (робоча) група – група педагогічних працівників, які відповідальні за розроблення та впровадження освітньо-професійної програми за спеціальністю. Склад, кваліфікація членів проектної (робочої) групи повинні відповідати Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на рівні фахової передвищої освіти.

Проектна (робоча) група повинна складатися з педагогічних працівників, які працюють у коледжі за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно

до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи в поточному семестрі (крім проектної (робочої) групи з цієї ж спеціальності).

У складі проектної (робочої) групи спеціальності у сфері фахової передвищої освіти повинно бути не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у коледжі за основним місцем роботи, мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, двоє з них повинні мати вищу кваліфікаційну категорію. Відповідність спеціальності визначається згідно з документами про вищу освіту або наявність у більш як половини складу проектної (робочої) групи досвіду практичної роботи за відповідною спеціальністю не менше п'яти років.

Керівником робочої (проектної) групи (Гарант освітньої програми) призначається педагогічний працівник – член проектної (робочої) групи, що має вищу кваліфікаційну категорію, вищу медичну освіту, працює в коледжі за основним місцем роботи, має професійний досвід, достатній педагогічний стаж.

Проектна група визначає перелік освітніх компонентів, будує структурно-логічної схеми, встановлює відповідності освітніх компонентів компетентностям та результатам навчання, які визначені ООП. Проектна група із врахуванням рекомендацій щодо запровадження ОПП та згідно з пропозиціями усіх стейкхолдерів розробляє проект опису ОПП. Після обговорення ОПП з урахуванням отриманих зауважень та пропозицій погоджується та затверджується Педагогічною радою коледжу. Після цього ОПП затверджується керівником закладу та вводиться в дію. ОПП затверджуються у встановленому порядку та оприлюднюються на офіційному вебсайті коледжу.

III. Вимоги до ОПП

Освітньо-професійна програма повинна містити:

- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- ✓ зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- ✓ обсяг кредитів ECTS, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- ✓ перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання; форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- ✓ вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- ✓ перелік компетентностей випускника.

ОПП розробляють за участю зацікавлених сторін – здобувачів освіти, випускників закладів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, роботодавців тощо.

При розробленні ОПП необхідно дотримуватися вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандарту фахової передвищої освіти, зокрема:

✓ мінімум 50 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);

✓ ОПП фахової передвищої освіти має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менш 10 відсотків загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

Під час розроблення ОПП освітнім компонентам встановлюють кредити ECTS та форми підсумкового контролю.

Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також враховувати таке:

- ✓ обсяг ОПП визначається в кредитах ECTS і роках;
- ✓ обсяг одного кредиту ECTS становить 30 годин;
- ✓ навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить, як правило, 60 кредитів ECTS;
- ✓ до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;
- ✓ практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно один тиждень 1,5 кредити ECTS;

Освітні компоненти розподіляються на обов'язкові та вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності, та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

ОПП повинна містити структурно-логічну схему. Під час відображення структурно-логічної схеми ОПП необхідно надати короткий опис логічної послідовності вивчення освітніх компонентів.

В ОПП вказуються форми атестації, визначені стандартом фахової передвищої освіти спеціальності, закладом фахової передвищої освіти (за наявності) та вимоги до них.

IV. Процедура перегляду освітньо-професійної програми

Задля досягнення встановлених цілей освітньо-професійних програм та їх відповідності потребам здобувачів освіти і суспільства в КЗ СОР «Сумський фаховий медичний коледж» проводиться моніторинг і періодичний перегляд освітньо-професійних програм. Процедури постійного моніторингу та перегляду ОПП сприяють їх безперервному вдосконаленню, гарантують відповідний високий рівень надання освітніх послуг та ефективне освітнє середовище здобувачів освіти.

Перегляд освітньо-професійних програм проводиться щорічно за результатами моніторингу:

- ✓ по завершенню реалізації освітнього компоненту;
- ✓ по завершенню підсумкових атестацій здобувачів фахової передвищої освіти;
- ✓ за результатами вступної кампанії;
- ✓ після введення в дію затверджених стандартів фахової передвищої освіти (професійних стандартів).

Перегляд освітньо-професійної програми може здійснюватися на підставі експертного висновку галузевої експертної ради та звіту експертів.

Ініціаторами процедури перегляду є безпосередні учасники реалізації освітніх програм, внутрішні та зовнішні стейкхолдери. Підстави, форма та ініціатор внесення пропозицій щодо перегляду освітньо-професійних програм з урахуванням рівня структури системи внутрішнього забезпечення якості.

В результаті аналізу та обговорення пропозицій щодо перегляду освітньо-професійних програм на всіх рівнях приймаються відповідні рішення:

Внесення змін в освітні компоненти (робочі програми навчальних дисциплін, програми практик, програми кваліфікаційних екзаменів тощо) відбувається відповідно до оновленої ОПП.

Внесення змін в опис ОПП реалізується на підставі результатів оцінювання реалізації освітньої програми та за наступних умов:

- ✓ зміна годин та кредитів освітніх компонентів;

- ✓ зміна терміну навчання, обсягу програми;
- ✓ зміна форми контролю (наприклад іспит на залік);
- ✓ зміни в розділі «Ресурсне забезпечення реалізації програми»;
- ✓ зміни в «Структурно-логічній схемі ОПП»;
- ✓ зміна члена робочої групи, вилучення/додавання члена робочої групи (наприклад звільнення з коледжу);
- ✓ додавання (вилучення) однієї з форм підсумкової атестації;
- ✓ зміна назви та кількості освітніх компонентів (з наступними змінами в матрицях);
- ✓ зміни в «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми»;
- ✓ зміни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОПП».

Внесення змін проводиться відповідно до процедури та вводиться в дію наказом керівника. Внесення змін в опис ОПП є допустимим до 25% від її загального обсягу. За інших умов передбачено процедур у перезатвердження з випуском нової редакції ОПП.

Обов'язкове перезатвердження з випуском нової редакції ОПП можливе за наступних умов:

- ✓ експертний висновок, звіт експертів наслідком яких можуть бути зміни в ОПП;
- ✓ зміна зовнішніх нормативних документів, що регулюють провадження освітньої діяльності (Закони України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту»), затвердження стандартів фахової передвищої освіти, постанови Кабінету Міністрів, зміни у Національній рамці кваліфікацій, Класифікаторі професій ДК 003:2010, тощо;
- ✓ обґрунтовані рекомендації (пропозиції) зовнішніх стейкхолдерів щодо реалізації ОПП в частині зміни програмних компетентностей, програмних результатів навчання;
- ✓ кількість внесених змін в опис ОПП перевищує 25% від загального її обсягу.

За всіх інших умов, в тому числі зміна назви чи типу ОПП, розробляється нова освітньо-професійна програма. Після проведення процедури перегляду ОПП передбачається обов'язкове інформування усіх зацікавлених сторін щодо прийнятого рішення.

V. Способи виявлення недоліків у змісті ОПП

1. Аналіз відповідності освітньо-професійних програм законодавчій базі:
 - ✓ статті 44 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145 –VIII.
 - ✓ статті 19 Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII.
2. Аналіз ринку праці щодо встановлення відповідності ОПП його вимогам.
3. Затвердження плану дій щодо усунення недоліків ОПП (у разі виявлення таких).
4. Виконання затвердженого плану.
5. Співпраця і здобувачами освіти, випускниками, роботодавцями, викладачами щодо виявлення й усунення недоліків освітньо-професійної програми.
6. Періодичний аналіз та перегляд ОПП.

VI. Способи реагування на виявлені недоліки

1. Розгляд конкретних недоліків на засіданні циклової комісії.

2. Розроблення та впровадження плану дій по усуненню недоліків.
3. Усунення недоліків ОПП та проведення моніторингу результатів проведених заходів.

VII. Способи урахування зауважень і пропозицій минулих акредитацій та інституційного аудиту

У разі отримання результатів аудиту заклад отримує висновки і рекомендації. В останній день перебування експертної групи у закладі освіти складається акт, який підписує керівник. Отримана за результатами аудиту інформація дасть змогу закладу планувати свою діяльність щодо удосконалення якості освітнього процесу.

Цей процес може включати:

- ✓ Обговорення зауважень і пропозицій щодо акредитації ОПП з попередньої акредитації на засіданнях циклових комісій, Методичної ради, Педагогічної ради.
- ✓ Розробку плану роботи щодо усунення зауважень з попередньої акредитації.
- ✓ Затвердження плану роботи над зауваженнями та пропозиціями.
- ✓ Визначення термінів виконання плану роботи над помилками та зауваженнями.
- ✓ Призначення відповідальних осіб за конкретні заходи.
- ✓ Моніторинг процесу роботи над помилками та зауваженнями з метою вдосконалення освітньо-професійних програм.

Робота педагогічного колективу коледжу, спрямована на реалізацію затвердженого плану заходів.

VIII. Прикінцеві положення

Освітньо-професійні програми розміщуються на сайті Коледжу в розділі «Публічна інформація» /Освітня діяльність (підрозділ «Освітньо-професійні програми»).

Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОПП є керівник робочої групи з розроблення ОПП та голова циклової комісії.

Заступник директора з навчальної роботи

Лариса СИМОНЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради коледжу
від 28.08.2025 № 1